

α) Τό γεγονός καί ἡ σημασία τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου

«Εἶπε ὁ Κύριος πρὸς αὐτούς... θά λάβετε δύναμη, ὅταν ἔλθει τὸ ἅγιο Πνεῦμα ἐπάνω σας καί θά εἴστε μάρτυρες μου στήν Ἱερουσαλήμ καί σ' ὁλόκληρη τήν Ἰουδαία καί Σαμάρεια καί ὡς τά πέρατα τῆς γῆς. Τούς ὀδήγησε δέ ἔξω ὡς τή Βηθανία καί ἀφοῦ σήκωσε τά χέρια του τούς εὐλόγησε. Καί ἐνῶ τούς εὐλογοῦσε, ἀποχωρίστηκε ἀπ' αὐτούς καί φερόταν ἐπάνω στόν οὐρανό... καί ἐνῶ ἐκεῖνοι τόν κυττοῦσαν, σηκώθηκε στόν ἀέρα καί ἕνα σύννεφο τόν ἀπέκρυψε ἀπό τά μάτια τους. Καί καθῶς κυττοῦσαν μέ προσοχή πρὸς τόν οὐρανό, ἐνῶ αὐτός ἀνυψωνόταν, ξαφνικά δύο ἄνδρες μέ λευκά ἐνδύματα στάθηκαν κοντά τους καί τούς εἶπαν: Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, γιατί στέκεσθε καί κυττάζετε στόν οὐρανό; Αὐτός ὁ Ἰησοῦς πού ἀναλήφθηκε ἀπό σᾶς στόν οὐρανό, θά ἔλθει μέ τόν ἴδιο τρόπο, ὅπως τόν εἶδατε ν' ἀνεβαίνει στόν οὐρανό. Τότε ἐπέστρεψαν μέ μεγάλη χαρά στήν Ἱερουσαλήμ ἀπό τό ὄρος πού ὀνομάζεται ὄρος τῶν Ἐλαιῶν καί εἶναι κοντά στήν Ἱερουσαλήμ καί ἦταν πάντοτε στό ναό, δοξολογώντας καί εὐχαριστώντας τὸ Θεό» (Λουκ. 24, 50-53 καί Πρ. 1, 1-11).

Μέ αὐτές τίς ἀδρές γραμμές ὁ εὐαγγελιστής Λουκάς περιγράφει στό τέλος τοῦ Εὐαγγελίου του καί στήν ἀρχή τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τήν τελευταία ἐμφάνιση τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ στους Μαθητές του. Ἡ Ἀνάληψη κλείνει τήν ἱστορία τοῦ Χριστοῦ στή γῆ καί ἀνοίγει τήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας. Μέ ἄλλα λόγια τὸ θαυμαστό αὐτό γεγονός εἶναι ὁ συνδυασμός κρικός, ἡ μετάβαση ἀπὸ τῆς μίας φάσης τοῦ σωτηριώδους ἔργου τοῦ Χριστοῦ στήν ἄλλη. Ἡ πρώτη σκηνή κλείνει καί ἀνοίγει ἡ δεύτερη.

β) Τά συναισθήματα πού προκαλεί ἡ Ἀνάληψη

Ἡ Ἀνάληψη εἶναι τὸ γεγονός καί ἡ γιορτὴ τῶν μεγάλων καί διαφορετικῶν συναισθημάτων. Ἡ χαρά, ἡ λύπη καί ἡ ἐλπίδα εἶναι τὰ συναισθήματα πού κυριαρχοῦν στό γεγονός αὐτό.

Καί πρῶτα κυριαρχεῖ ὁ τόνος τῆς χαρᾶς, τῆς δόξας καί τοῦ θριαμβου. Ὁ Χριστός τελειώνει τὸ ἀπολυτρωτικό του ἔργο. Ὑψώνεται ὡς νικητής καί θριαμβευτής ἐπάνω ἀπὸ τὴ γῆ πού ἔσωσε, ὁ Πατέρας τὸν ὑποδέχεται καί οἱ ἄγγελοι δοξολογοῦν τὸ νικητὴ καί θριαμβευτὴ. Τὸν τόνο αὐτὸ τῆς χαρᾶς γιὰ τὴν ἐνδοξη Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου ἐκφράζει τὸ πρῶτο τροπάριο τῆς ἑορτῆς, τὸ στιχηρὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ (πλ β' ἤχου)

«Ὁ Κύριος ἀνελήφθη εἰς οὐρανοὺς
ἵνα πέμψη τὸν Παράκλητον τῷ κόσμῳ
Οἱ οὐρανοὶ ἠτοίμασαν τὸν θρόνον αὐτοῦ.
νεφέλαι τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ
Ἄγγελοι θαυμάζουσιν.
ἄνθρωπον ὀρώντες ὑπεράνω αὐτῶν
Ὁ Πατὴρ ἐκδέχεται.
ὄν ἐν κόλποις ἔχει συναΐδιον
Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον
κελεύει πᾶσι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ
Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ἡμῶν
Πάντα τὰ ἔθνη, κροτήσατε χεῖρας
ὅτι ἀνέβη Χριστός, ὅπου ἦν τὸ πρότερον»

(Ὁ Κύριος ἀναλήφθηκε στους οὐρανοὺς, γιὰ νὰ στείλει τὸν Παράκλητο στὸν κόσμο. Οἱ οὐρανοὶ ἠτοίμασαν τὸ θρόνο του, καί οἱ νεφέλες τὸ ὑποστήριγμά του. Οἱ ἄγγελοι θαυμάζουν, βλέποντας ἄνθρωπο ἐπάνω ἀπ' αὐτούς. Ὁ Πατέρας παραλαμβάνει αὐτόν, πού ἔχει αἰώνια στους κόλπους του. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο παραγγέλλει σ' ὅλους τοὺς ἀγγέλους. Σηκώστε τίς πύλες, γιατί φθάνουν οἱ ἄρχοντές μας. Ὅλα τὰ ἔθνη κτυπήσατε τὰ χεῖρια ἐπιδοκιμαστικά, γιατί ἀνέβηκε ὁ Χριστός ἐκεῖ ὅπου ἦταν πρὶν)

Ἡ χαρὰ ὅμως γιὰ τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀνάμικτη μὲ τὴ λύπη γιὰ τὸ χωρισμό. Καί τὸ θρῆνο αὐτὸ τῶν Μαθητῶν ζωγραφίζει παραστατικά τὸ τέταρτο στιχηρὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναλήψεως:

«Κύριε, οἱ ἀπόστολοι ὡς εἶδόν σε
ἐν νεφέλαις ἐπαιρόμενον,
ὄδυρμοῖς δακρῶν, ζωοδότα Χριστέ,
κατηφείας πληρούμενοι, θρηνοῦντες ἔλεγον

Δέσποτα, μή εάσης ἡμᾶς ὀρφανούς,
οὐς δι' οἶκτον ἠγάπησας δούλους σου,
ὡς εὐσπλαχνος·
ἀλλ' ἀπόστειλον, ὡς ὑπέσχου ἡμῖν,
τό πανάγιόν σου Πνεῦμα,
φωταγωγοῦν τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

(Κύριε, ὅταν οἱ ἀπόστολοι σέ εἶδαν νά ὑψώνεσαι μέσα σέ νεφέλες μέθρητους καί δάκρυα καί γεμάτοι ἀπό σκυθρωπότητα ἔλεγαν· Κύριε μήν ἀφήσεις ὀρφανούς ἐμᾶς τοὺς δούλους σου, πού ἀπό οἶκτο μᾶς ἀγάπησες ὡς φιλόφρωνος. Ἄλλα στείλε, ὅπως μᾶς ὑποσχέθηκες τό Πανάγιόν σου Πνεῦμα νά φωτίσει τίς ψυχές μας).

Δέν κυριαρχεῖ ὅμως μόνο ἡ χαρά καί ἡ λύπη, ἀλλά καί ἡ ἐλπίδα. Οἱ πιστοί ἐλπίζουν ὅτι ὁ Χριστός θά εἶναι ἀοράτως μαζί τους. Σύμφωνα μέ τήν ὑπόσχεσή του θά στείλει τόν Παράκλητο γιά νά μένει μαζί τους μέχρι τό τέλος τοῦ κόσμου. Ἐλπίζουν ἀκόμη ὅτι τήν ἔνδοξη Ἀνάληψη θά ἀκολουθήσει ἡ δυναμική παρουσία τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο, ὅπως ψάλλει τροπάριο τῆς ἑορτῆς:

«Σύ, Κύριε, πού ἀνέβηκες στούς οὐρανοὺς
ἀπ' ὅπου καί κατέβηκες
μή μᾶς ἀφήσεις ὀρφανούς.
Ἄς ἔλθει τό Πνεῦμα σου
νά φέρει τήν εἰρήνην στόν κόσμο.
Δεῖξε στούς γιούς τῶν ἀνθρώπων
ἔργα τῆς δυνάμεώς σου,
Φιλάνθρωπε Κύριε».

γ) Ἡ ἀνύψωση τοῦ ἀνθρώπου στά δεξιά τοῦ Θεοῦ - Πατέρα

Ἡ χαρά τῆς Ἀναλήψεως δέν εἶναι μόνο χαρά γιά τή δόξα καί τό θρίαμβο τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι καί χαρά γιά τή θέωση τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ θεώθηκε καί ἀναλήφθηκε στούς οὐρανοὺς ἡ ἀνθρώπινη φύση. Ἀνεβαίνοντας ὁ Κύριος στούς οὐρανοὺς ἀνεβαίνει μαζί μέ τό ἀνθρώπινο σῶμα του, μέ τή σάρκα του πού θεώθηκε.

Νά πῶς ὁ ὕμνογράφος σχολιάζει τό παράδοξο γεγονός:

«Σοῦ τήν θεωθεῖσαν σάρκα
ὀρῶντες Χριστέ ἐν τῷ ὕψει οἱ Ἄγγελοι.»

ἀλλήλους διένευον
Ἰαληθῶς οὗτός ἐστιν ὁ Θεός ἡμῶν».

(Βλέποντας τῆ θεωθεῖσα σάρκα σου Χριστέ στούς οὐρανοῦς οἱ ἄγγελοι ὁ ἕνας στόν ἄλλο ἔγνεφε· ἀλήθεια, αὐτός εἶναι ὁ Θεός μας).

Σ' ἕνα ἄλλο τροπάριο τῶν αἰνῶν παρουσιάζονται οἱ ἄγγελοι ν' ἀποροῦν καί νά διερωτῶνται: «Τίς ἡ θεά αὕτη; ἄνθρωπος μὲν τῆ μορφῇ ὁ ὀρώμενος· ὡς δέ Θεός, ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, μετὰ σώματος ἀνέρχεται» (Τί εἶναι αὐτό πού βλέπουμε; Ἄνθρωπος στή μορφῇ ἀλλ' ὡς Θεός μέ σῶμα ἀνέρχεται πάνω ἀπό τούς οὐρανοῦς).

Τήν ἀνθρώπινη φύση ἀνεβάζει στόν οὐρανό ὁ Χριστός καί συγκαθίζει στό ὕψος τῆς Θεότητος. Καί ἔτσι γίνεται πρωτοπόρος τοῦ ἀνθρώπινου γένους στή δόξα τοῦ οὐρανοῦ, ὅπως μέ τήν ἀνάστασή του ἔγινε πρωτότοκος τῶν νεκρῶν. Ἄφοῦ θέωσε τήν ἀνθρώπινη φύση τήν ὀδήγησε στό Θεό καί Πατέρα. (τῷ Θεῷ καί Πατρί προσήγαγε).

Ἀπό τήν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως ἡ Ἐκκλησία ἔχει τήν αἴσθησι τῆς παρουσίας τοῦ Θεανθρώπου. Ἐφυγε ἀφοῦ προηγουμένως μᾶς διαβεβαίωσε: «Ἴδού ἐγώ μεθ' ἡμῶν εἰμί πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28, 20). (Καί ἰδού ἐγώ εἶμαι μαζί σας ὅλες τίς ἡμέρες μέχρι τό τέλος τοῦ κόσμου).

ΚΕΙΜΕΝΑ:

«Ὁ προαιώνιος Θεός καί ἀναρχος, ἦνπερ ἀνείληφε, φύσιν ἀνθρώπειον, θεοποιήσας μυστικῶς, σήμερον ἀνελήφθη. Ἄγγελοι προτρέχοντες, Ἀποστόλοις ἐδείκνυον, τοῦτον πορευόμενον, εἰς οὐρανοῦς μετὰ δόξης πολλῆς· αὐτῷ δέ προσκυνήσαντες ἔλεγον· δόξα Θεῷ τῷ ἀναληφθέντι».

(Τροπάριο Ὁρθρου τῆς Ἀναλήψεως).

(Ὁ προαιώνιος καί ἀναρχος Θεός, τήν ἀνθρώπινη φύση πού ἀνέλαβε μέ τή σάρκωσή Του, ἀφοῦ τήν ἐθεοποίησε κατά τρόπο ἀπόρρητο, ἀναλήφθηκε σήμερον. Ἄγγελοι προπορευόμενοι ἐδειχναν αὐτόν στούς Ἀποστόλους ἐνῶ πορευόταν μέ πολλή δόξα στούς οὐρανοῦς. Ἄφοῦ δέ τόν προσκύνησαν ἔλεγον. Δόξα στό Θεό πού ἀναλήφθηκε).

«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, χαροποιήσας τούς Μαθητάς, τῆ ἐπαγγελία τοῦ ἀγίου Πνεύματος· βεβαιωθέντων αὐτῶν διά τῆς

εὐλογίας, ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου».
(Ἀπολυτίκιον ἑορτῆς).

(Ἀναλήφθηκες μέ δόξα Χριστέ ὁ Θεός μας, ἀφοῦ χαροποίησες τοὺς Μαθητὲς μέ τὴν ὑπόσχεση τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτοὶ δέ βεβαιώθηκαν μέ τὴν εὐλογία σου ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Τί σημαίνει ἡ ἐντολή τοῦ Χριστοῦ στοὺς Μαθητὲς του: «Θά εἶστε οἱ μάρτυρες μου.. ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς»;
- 2) Ποιά εἶναι ἡ σημασία τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Χριστοῦ «Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἶμαι μαζί σας...»;